

Regionale oncologiezorgnetwerken maken professionaliseringslag

Eerstelijns zorgaanbieders die patiënten willen verwijzen naar of willen bijdragen aan een oncologiezorgnetwerk, kunnen op oncologiezorgnetwerken.nl zien of er al zo'n netwerk bij hen in de buurt is. Mocht dat nog niet het geval zijn, dan is het ROS de eerste plaats om contact mee te zoeken.

TEKST: FRANK VAN WIJCK FOTO'S: PIXABAY/GERD ALTMANN

Steeds meer mensen overleven kanker, maar houden wel last van de gevolgen van de ziekte en de behandeling ervan. Het belang van een goed – en goed op elkaar afgestemd – aanbod van zorg en ondersteuning in de eerste lijn wordt daarmee steeds groter. “Onder de vlag van de Taskforce Cancer Survivorship Care is daarom de laatste twee jaar gewerkt aan een professionaliseringslag in netwerkzorg”, vertelt Miranda Velthuis, adviseur bij IKNL. “Dit is gebeurd in het door ZonMw gefinancierde project *Netwerkvorming oncologie: ook voor de gevolgen van kanker*.”

Dit project heeft belangrijke eerste resultaten opgeleverd op vier deelterreinen: borging van de kwaliteit van oncologiezorgnetwerken, landelijke dekking en zichtbaarheid van deze netwerken, financiële bestendigheid ervan en samenwerking met medische oncologienetwerken, ziekenhuizen en huisartsen.

“Nu is het zaak dat rondom het thema kanker en leven meer multidisciplinaire eerstelijns netwerken gaan ontstaan, met verbinding met informele zorg”, zegt Velthuis. “Dit sluit aan op het gedachtegoed van ‘passende zorg’ en

vraagt ook om structurele financiering. Eerste stappen richting verbinding met de medische technische zorg zijn gelegd. Onder andere in een eerste gesprek met de Medisch Technische Oncologienetwerken, en de pilot rondom de zorg voor jongvolwassenen met kanker in samenwerking met de AYA expertisecentra in het UMC Radboud en Erasmus MC die na de zomer start.”

Vindbaarheid, financiering en ondersteuning

De site www.oncologiezorgnetwerken.nl biedt een overzicht van de al bestaande netwerken. “Hiermee zijn ze makkelijk vindbaar”, zegt Velthuis, “voor verwijzers, zoals medisch specialisten, verpleegkundig specialisten en huisartsen. Met zorgverzekeraar CZ en de Nederlandse Zorgautoriteit spreken we over de financiering. Bij de NZa is een aanvraag in voorbereiding voor een innovatieve zorgprestatie, om te bewerkstelligen dat bij gebleken kosteneffectiviteit de netwerkzorg in het basispakket wordt opgenomen. In dit kader vindt vanuit het Radboudumc onderzoek plaats binnen twee pilotregio's naar wat deze netwerkaanpak kost en opbrengt.”

In verschillende regio's ondersteunen de ROS'en beginnende en bestaande oncologiezorgnetwerken. Arie Jongejan, directeur/bestuurder van Proscop, vertelt namens het ROS-Netwerk hierover: “Omdat zorgverleners en patiënten zich afvroegen of de samenwerking in oncologische zorg en ondersteuning in de eerste lijn kon worden geprofessionaliseerd, zijn in de regio's Rotterdam en Arnhem eerste netwerken opgezet. Dat heeft gewerkt als een olievlek. Die eerste netwerken brachten de knelpunten in beeld en daarop hebben we als ROS'en en IKNL gezegd: laten we de kennis en ervaring daarover delen om het proces van landelijke dekking te kunnen versnellen. Daarom is bijvoorbeeld ook een handboek ontwikkeld voor het opstarten van een regionaal oncologiezorgnetwerk en een format ontwikkeld voor de website van een oncologiezorgnetwerk.”

Klein begonnen

Desiré Paschedag, ervaringsdeskundige en initiatiefnemer van OncoLokaal, oncologiezorgnetwerk voor regio Eemland, vertelt: OncoLokaal is een initiatief van een ervaringsdeskundige en een zorgprofessional. We wilden regionaal informatie ontsluiten en kennisdeling stimuleren, tussen tweede en eerste lijn en patiënten. Pas gaandeweg ontdekten we dat er ook een landelijk initiatief was in de professionalisering en ondersteuning van oncologiezorgnetwerken. Toen is al snel de samenwerking met Raedelij, de ROS in onze regio, en IKNL tot stand gekomen. Bij ons zijn zowel patiënten als professionals betrokken bij de opbouw van het netwerk. We hebben vrijwel vanaf het begin (ex-)patiënten betrokken in werkgroepen en in de vorm van een patiëntenadviesraad. De leden hebben bijvoorbeeld actief bijgedragen aan de ontwikkeling van het format voor websites voor oncologiezorgnetwerken dat IKNL heeft ontwikkeld: waar blijf ik op hangen, waar word ik aangesproken, wat is de juiste ingang om te zoeken naar een zorgprofessional? Het mooie was dat we in de samenwerking met het ziekenhuis ook van die zijde te horen kregen: zorg dat de patiënten hun weg weten te vinden, dan lukt het ons ook wel.” Steffie Lettink, GZ-psycholoog en lid van Oncologiezorgnetwerk Achterhoek, vult aan: “Net als Desiré heb ik als patiënt na de ziekenhuisperiode alle zorg bij elkaar moeten sprokkelen. Dat was een reden om het beter te willen organiseren. Lokaal wisten we elkaar als zorgverleners steeds beter te vinden. Door de tussenkomst van Proscop is oncologiezorg in de eerste lijn nu ook goed zichtbaar voor patiënten en hebben we een goede samen-

werking met de andere netwerken en de zorgverleners in het ziekenhuis. Het mooie daarvan is dat er nu echt gelijkwaardigheid is tussen patiënten en zorgaanbieders. Dat was vanaf het begin ons uitgangspunt. Toegankelijke zorg waarbij multidisciplinair wordt gewerkt en waarbij de patiënt goed ingelichte keuzes kan maken.” Zo zijn in de afgelopen paar jaar de lijnen steeds meer bij elkaar gekomen. “Nu wordt makkelijker samengewerkt en kennis gedeeld”, zegt Lettink. “Wij hebben elk kwartaal casuïstiekbespreking over vanuit je eigen professionele perspectief bijdragen voor de patiënt.” Paschedag vult aan: “Daarom gaat het, laagdrempelig kennis kunnen delen tussen professionals en beschikbaar stellen voor patiënten.”

Landelijke dekking

Op dit moment zitten de oncologiezorgnetwerken die er al zijn nog in heel verschillende fasen van ontwikkeling, stelt Jongejan. “Die ontwikkeling willen we versnellen”, zegt hij, “de netwerken op gelijk niveau brengen en tot landelijke dekking komen. Dat is de stap die we nu aan het zetten zijn. Juist daarom zijn de mogelijkheden voor kennisdeling die we nu hebben gecreëerd zo onontbeerlijk. Thema's als kanker en intimiteit of kanker en werk houden niet op bij regiogrenzen.”

Paschedag: “Bij OncoLokaal is de actieve bijdrage van de leden het uitgangspunt. We willen niet een soort digitale gele gids voor oncologieprofessionals worden. We zijn dan ook blij dat een van de kwaliteitscriteria van het LOPPSOZ voor oncologienetwerken actieve participatie van de leden betreft. Juist daarmee zorgen we ervoor dat regionale kennis van elkaars zorgaanbod goed wordt gedeeld.”

<<

Het Landelijk Overleg Paramedische en Psychosociale Zorg (LOPPSOZ) heeft kwaliteitscriteria ontwikkeld voor oncologiezorgnetwerken. Zie Oncologiezorgnetwerk - NVPO. Netwerken die aan deze kwaliteitscriteria voldoen, worden opgenomen op oncologiezorgnetwerken.nl en de *Verwijsgids Kanker* (Oncologiezorgnetwerk - IKNL | Verwijsgids Kanker). Zie verder www.taskforcecancersurvivorshipcare.nl.

